

ගදුණ හා ඉදුණ නිවනානා, කෝටිකානා ආදී
නිර්මාණාත්මක කෘති භාගාව මාර්ගයෙන්
අසන්නාගේ හෝ කියවන්නාගේ සිතෙහි
රසයක් හා චිත්තකාරයක් ඇති කරන නිර්මාණ
සහ සාහිත්‍ය යනුවෙන් පැහැදිලි විය.

0 සුරිය මල අහසේ කාලේ සතා මවන
හිමිදිරියේ
අහ නගරේ ... - (සුරිය මල) පරාක්‍රම
කොඩිතුවක්කු.

2 ඉහළ වෙළුම් ඉස්මන්ගේ
දියහැරල මල් ගොල්ලේ
නිල මල් පිළිගෙන හෙළාලා ... - (කොකා
විය මල) මහාම මණ්ඩර

3 අසුගිය රාත්‍රිය ද සඳු වැටිලියේ ලුහා
ම ප්‍රසන්න විය. සුම නැගිණි පැතිර
ස ලුහුර ගිය, සඳු කැලුම් නිසා සිතා
... ලොවින් ගොඩ, සඳු කැලුම් මෙන්
... (ප්‍රනේෂා) : ඔබ්බේ ම සිටිමා.

(04) දෙව්විභයන්ගේ අවධානයෙන් ද අසංගත
යන්ගේ වැදගත්කමින් ද පිරිසිඳින
සින් අරන්... (විජයබා හොල්ලය)
කිව්වේ ඒ සිල්වා.

(05) “දළේ පිරුවේ නොකඩවා පැවති චිර
චිර විශේෂයෝ පසු යුව ප පහසු
ගෙන දෙන සිසිල් සුළඟ හමුවා...
(සදා මෙලෙස පුර දෙරණේ) ඒ.චී
සුරචිර.

(06) මැහි මලා කුළු පද නිල් යැය ඔබේ
නො නොබිනි සි සනිසි ලෙළි නො
සනොස් නොවනි.
සිරුර පැයෙහි ගනි සුදුගො ලොවේ
නො හඳුනානි ලකුමින් ගුණයෙන්

විනා... (මැහි මලා කුළු) කුමාර
නුරග මුනිදාස.

(07) භික්ෂ නමා ගඩු අද
සිහින් රොහිලි පටලවා ගනි,
සනියකට පෙර ගෙනා පර
චිත්තරය මගේ රෝමෝ මනාලිය
(අලුති ගෙනා මනාලිය) ඒ.බී. සෝනානා
යනා.

(08) පෙරළුගා ගොරහැඬි රනුසෝ
 වගේ බොහෝ අය නැවත
 නිදා පොතා පොරලාපොතා
 නලු රේලි පොට
 පොතටද මේ
 තීරු මල් ගුරා දමන්නෝ,
 (උදය) සිරි ගුණසිරි

අවබෝධය

1. කවියාගේ වාක්කෝෂයත් විද්‍යා ලේඛකයාගේ වාක්කෝෂයත් අතර ඇති වෙනස කුමක් ද?
2. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක දී වචනවල භාවිත ගුණය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.
3. සාහිත්‍යකරුවාගේ ප්‍රතිභාව ප්‍රකට කළ හැකි ප්‍රධාන මාධ්‍යය ලෙස මෙහි සඳහන් වන්නේ කුමක් ද?
4. "සාහිත්‍ය නිර්මාණයක දී වාච්‍යාර්ථය ඉක්මවා ව්‍යංග්‍යාර්ථය ජනනය කරන ආකාරයට කවියා බස හසුරුවයි." යන ප්‍රකාශයෙහි අර්ථය විමසන්න.

① කවියාගේ වාක්කෝෂය ආවේ ගුණයට මුල්
 නැති ලෙස අතර විද්‍යා ලේඛකයාගේ වාක්
 කෝෂය වාක් භිතියට මුල්ගත වෙයි.

② ආවේ ගුණය යනු රසකායාගෙන් ඉබෝධ
 වන්නට මුල් මැනවින් අත්දැකීමට සහ
 ආසිති කර ගැනීමයි.
 මේ හැකියාවයි.

③ ආභාසි. ආභාසි

- ④ මහාගම සේකර මහතා රචනා කර ඇති සකිවා ලිඟිනි පද්‍ය පන්තියේ එන තරුණයා තරුණියන් තොරණ ඇති මනා ජ්‍යෙෂ්ඨ නිසා සිය දිවියේ කටුකා බව දරා ගනිමින් තම නවදිව්යන් ජිවිතදිව ඇති කරගන්නා අපේක්ෂාව නිල ගොයම කිරීමැදිසලා යන යෙදුමින් නිරූපණය කොට ර.මෙලෙස චිත්‍රණයේ ඒ අර්ථය ඉක්මවා වෙනත් අර්ථයන් නිරූපණය කිරීමට කාලියෙන් භාෂා.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පාඩමෙහි අන්තර්ගත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන පහත දැක්වෙන පද්‍ය පන්තියෙහි භාෂාවේ සුවිශේෂත්වය හඳුනාගෙන විචාරය කරන්න.

පැණි කොමඩු

පැණි කොමඩු වැල
යන එන සැම තැනක ම
තියා යනවාමයි ගෙඩියක්
හේන මත
තහවුරු කරන්නට තම අයිතිය
ඒ විතරක් ම නො ව
කැකිරි වැල් හා එක් ව
හිනා වෙනවා ඇද කර කර
බතල වැල්වලට
හිස් අතින් ඉන්නට
කොළ විතරක් ම වන වන
කෝම හරි මේ ලග දි
අලි ගැහැව්වට පස්සෙ මය හේනට
කැකිරි වැල් දරදඩු ව
කොමඩු ගෙඩි ආගිය අතක් නැත
බතල වැල් ටිකත් සි සි කඩ
පාළුවට ගිය හේනක් නම් තමයි දැන් එය
ඒත් තාමත් හේන ගාවින් යන අය
ඇහෙන බැව් කියනවා
බතල අල වගයක් හුස්මගන්නා හඬ
හෙමිනිට

රුවන් බන්දුජිව

හේන් ගොවිතැනේදී ගොවියා විඳින කරදරය, දුක ඉදිරිපත් කිරීමට ගත් උත්සාහයක් ලෙස රචිත මෙම පද්‍ය පංතිය සඳහා කවියා ගැමි බස මුසු රසවත් සරල භාෂාවක් යොදා ගෙන ඇත. පැණි කොමඩු වැල තම අයිතිය තහවුරු කරන්නට මෙන් විශාල ගෙඩි ඇති කරයි. මෙය සමාජ නිරූපණයක් ලෙසද සැලකිය හැකිය. සමාජයේ ඇතැම් පුද්ගලයන්ගේ ක්‍රියා කලාපය පැණි කොමඩු වැලේ ක්‍රියා කලාපය වැනිය.

පැණි කොමඩු වැල
යන එන සෑම තැනක ම
නියා යනවාමයි ගෙඩියක්
හේන මත
තහවුරු කරන්නට තම අයිතිය ...

කැකිරි වැල්ද කොමඩු වැල් සමඟ එකතු වී තම අණසක පතුරද්දී බතල වැල් වලට ඔව්වම් කරයි.

හිනා වෙනවා ඇද කර කර
බතල වැල්වලට ...

ආදී ලෙස කවියා දක්වන්නේ සරල ගැමි වහරේ යෙදුමද තම නිර්මාණයට මනා ලෙස ගලපා ගනිමින් ය.

එහෙත් අවසානයේ සිදු වන්නේ කුමක් ද? වන අලියන් විසින් හානියට පත් වන වගා බිමේ කලින් අණසක පැතිරවූ කොමඩු හෝ කැකිරි දකින්නටවත් නැත. එහෙත් සමච්චලයට ලක් වූ බතල වැල් යළි දඵලා වැඩෙන බවක් කවියා අවසානයට කියයි.

ඇහෙන බැව් කියනවා
බතල අල වගයක් හුස්මගන්නා හඬ
හෙමිහිට ...

සමාජ යථාර්තයද එබඳුය. සොබදහාමට අනුගතව සියලු දුක් වේදනා ඉවසාගෙන නොසැලී අභියෝග වලට මුහුණ දෙන බතල වැල් වැනි මිනිසුන්ට කටදා හෝ සුබ කල දසාවක් උදාවනු ඇත. පෙර තමන්ට සරදම් කළ අය ඒ වන විට දකින්නටවත් නැත. මෙලෙස සමාජ යථාර්තය සැබෑ අත්දැකීමක් ඇසුරින් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට කවියා ගත් උත්සාහය අගය කළ හැකිය.

මෙලෙස ගත් කල පැණි කොමඩු සාර්ථක කාව්‍ය නිර්මාණයක් බව අවිවාදාත්මකය.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සුසංයෝජනය	-	මැනවින් සංයෝජනය වූ
කාවෝයෝජන	-	කාව්‍යමය/ කාව්‍යය සඳහා යොදා ගන්නා කියමන්
වාච්‍යාර්ථ	-	මතු පිට අර්ථය
විස්මයාවන	-	පුදුම උපදවන
වාක්කෝෂය	-	වචන සමූහය, වචන සංග්‍රහය
පරිපෝෂිත	-	මනාව පෝෂණය වූ
ප්‍රහර්ෂය	-	අධික සන්තෝෂය
විස්මයෝත්ප්ලව්‍ය නයනයෙන්	-	පුදුමයෙන් පිරී ගිය ඇසින්
සර්වාංගය	-	සියලු ශරීරය
ගාමිහීරත්වය	-	ගැඹුරු බව
චිරන්තන	-	පුරාණ කාලයට අයත්, පෞරාණික
උක්තීන්	-	කියමන්
ධ්වනිපූරණ	-	මතුපිට අර්ථය ඉක්මවා යන සැඟවුණු අර්ථයකින් පෝෂණය වූ
අවස්ථෝචිත	-	අවස්ථාවට සුදුසු, තැනටත් කාලයටත් ගැලපෙන
හසලත්වය	-	මැනවින් පුරුදු පුහුණු බව/ නිපුණත්වය
පරිකල්පනය	-	සාහිත්‍ය කලා නිර්මාණය සඳහා අවශ්‍ය දෑ සිතීන් මවා ගැනීම